

Messadi davart il preventiv 2024

Preziada dunna presidenta dil parlament

Stimadas parlamentarias e stimai parlamentaris

El sequent presentein nus a Vus il preventiv per il quen da gudogn e sperdita ed il quen d'investiziun per igl onn 2024. El rom dil preventiv per il quen d'investiziun propona la suprastanza communalia plinavon d'approbar plirs credits d'impegn. La suprastanza communalia ha discutau detagliadamein il preventiv 2024 ils 12 da settember e deliberau el ils 24 d'october 2023 per mauns dil parlament.

Introduziun

La carischia annuala da 2.7 % igl onn 2022 ei sesviluppada semegliontamein era 2023 cun circa 2 %.

Las prognosas actualas prevesan era per ils onns 2024 e 2025 ina carischia annuala da rodund 2 %.

Ins discuora d'ina aschinumnada inflaziun centrala.

In credit da 4.0 miu. francs finanziaus cun in tscheins da 0.29 % croda il december 2023 e sto vegin refinanziaus per in tscheins considerablamein pli ault dad actualmein ver 2.0 %. En pli vegin la vischnaunca dad Ilanz/Glion a duvrar ulteriurs mieds liquids per saver pagar las investiziuns buca finanziadas cun igl agen cash-flow. Il tscheins pli ault caschuna igl onn 2024 in augment dils cuosts da tscheins da ver 110'000 francs.

El preventiv 2024 sto la vischnaunca budgetar ultra da quei las suandontas expensas supplementaras:

- Per garantir igl onn 2024 la liquiditat dil Spital regiunal Surselva a Glion sto quel metter a quen allas vischnauncas ina summa totala da 5'852'000 francs, che resluta dils deficits budgetai pils onns 2023 e 2024. La vischnaunca dad Ilanz/Glion ha da surprender in import da 1'260'698.95 francs. Quei ei rodund in milliun francs dapli che previu el preventiv digl onn 2023. Ina cumpart da 50 %, quei vul gir 630'000 francs da quella summa, vegin cudaschada gia igl onn 2023 sco cudaschaziun da regulaziun / transitoria. L'autra mesadad vegin budgetada per igl onn 2024. Tenor la planisaziun da finanzas actuala dil Spital regiunal Glion vegin la vischnaunca dad Ilanz/Glion era ils onns 2025 tochen 2028 a stuer contribuir ina summa annuala da ver 600'000 francs.
- La contribuziun annuala allas casas da vegls e da tgira sto era vegin augmentada per ver 370'000 francs sin 1'400'000 francs.
- La summa dallas pagas s'augmenta pervia dalla carischia da 2% per ver 230'000 francs.
- Ils cuosts d'energia han stuiu vegin augmentai per rodund 5 % resp. 83'000 francs. Quei ei cuosts d'energia che vegin pagai alla Repower AG.
- Il recav net dalla funcziun 8710, electricitad, ei vegin budgetaus igl onn 2023 cun 731'500 francs. Il recav net el quen annual 2022 era mo 268'000 francs. Il recav net da 731'500 francs vegin probablamein buc a vegin contonschius igl onn 2023, perquei che la producziun ei sesviluppada sut la norma. Per igl onn 2024 veginan ils prezis d'energia dalla producziun d'energia dallas Ovras electricas Frisal SA tenor informaziuns actualas puspei sereduvi fermamein. Pervia dalla quantitat producida incerta eis ei ultra da quei grev da budgetar il recav dall'energia da participaziun dallas

vischnauncas concessiunarias dallas Ovras electricas Zervreila SA. Tut en tut vegn budgetau ella funcziun 8710 per igl onn 2024 ina summa da 536'500 francs ni 195'000 francs pli pauc che 2023.

Sulettamein quels sis fatgs (finanziaziun supplementara dil spital, contribuziuns augmentadas alla casas da vegls e da tgira, dapli expensas da tscheins, l'ulivaziun dalla carischia tier las pagas, dapli cuosts d'energia e pli paucas entradas dalla vendita d'energia) han gia per consequenza ch'il resultat dil preventiv 2024 ei per ver 1'200'000 francs pli bass cumparegliau cun quel digl onn 2023 e ch'igl ei buca pusseivel da presentar al parlament communal in budget 2024 equilibrau.

Arisguard ils recavs fiscals vegn quintau igl onn 2023 cun ina ferma digren dallas taglias sin la midada da maun. La reducziun da bunamein in miez milliun francs vegn probablamein era a semanifestar igl onn 2024, cunquei ch'ei dat buca plans da realisar surbaghegiadas pli grondas. Il preventiv dallas taglias sin las entradas ei per 4 % pli aults cumparegliau cun il quen annual 2022. Ils uffecis da taglia dil Grischun han recumandau d'augmentar quel per 6 %. Las taglias sin la facultad ein vegnidias augmentadas per 5 % enstagl per 9 % sco recumandau. Ils recavs fiscals totals el preventiv 2024 ein 280'000 francs pli aults che budgetau 2023, denton 613'751 francs pli bass che el quen annual 2022. Ils recavs totals ein cun 34'265'500 francs empau pli aults cumparegliau cun il quen annual 2022, denton rodund 539'200 francs pli aults che budgetau 2023, buc il davos pervia digl augment digl agid finanzial dil cantun Grischun.

In alzament dalla tariffa dalla taglia sin immobilias dad 1 promil sin 1.5 promils ei indispensabels. Igl augment generass in recav supplementar da 680'000 francs tenor il preventiv 2024, taglias sin immobilias. La gronda part dallas vischnauncas en Surselva, mo era p.ex. la vischnaunca da Scuol, ha in pei da taglia dad 1.5 promils. Ultra da quei quenta l'ulivaziun da finanzas dil cantun Grischun era cun in pei da taglia dad 1.5 promils. Quei vul gir ch'igl augment da taglia havess negina influenza sin l'ulivaziun da finanzas. Per ina casa d'ina famiglia eis ei da quintar cun in augment da rodund 250 tochen 300 francs ad onn, per ina casa da duas familias cun ver 400 tochen 500 francs dapli.

Il cantun entscheiva igl onn 2024 cun il schazetg niev dallas immobilias ella vischnaunca da Ilanz/Glion. L'entschatta fa il marcau da Glion. Ils davos schazetgs dallas immobilias el marcau da Glion dateschan digl onn 2007. El marcau da Glion eis ei era da quintar cun ils pli gronds augmenta da valeta che han la finala era consequenzas per las taglias sin las immobilias. Ils novs schazetgs veggan probablamein ad haver in effect sin las entradas fiscales l'emprema ga pér igl onn 2026. Igl uffeci per la valetaziun d'immobilias ughegia denton buca da numnar ina summa approximativa per igl augment dallas entradas da taglia entras ils novs schazetgs.

Il quen da gudogn e sperdita 2024 cun expensas da 35'386'900 francs ed entradas da 34'265'500 francs quenta cun in surpli d'expensas dad 1'121'400 francs.

Il preventiv per il quen d'investiziun cun expensas da 10'420'500 francs ed entradas da 4'121'00 francs quenta cun investiziuns nettas da 6'299'500 francs. Il cash-flow budgetau importa mo gest 592'500 francs ed il grad d'autofinanziazion maghers 9.41 %.

Explicaziuns arisguard il preventiv per il quen da gudogn e sperdita 2024

Svilup dil personal e dallas pagas

La carischia actuala mutta a ver 2 %. Il cantun Grischun quenta sco gia menziunau cun ina compensaziun dalla carischia da 2.0 pertschien per ils 01-01-2024. Il preventiv actual risguarda las pagas inclusiv la carischia da 2.0 % ed in augment individual dallas pagas da 0.8 %.

Legislativa

Per reveder la constituziun communal vegnan budgetai 10'000 francs per indemnisiuns da sesidas e 20'000 francs per la cussegliaziun giuridica.

Administraziun communal

Honorars per cussegliaziuns externas, expertisas

Igl onn 2024 vegn risguardau ina summa da 17'500 francs per ulteriurs pass da digitalisaziun.

Administraziun da construcziun

Honorars per cussegliaziuns externas, expertisas

El budget 2024 ein budgetai 15'000 francs per fotografias digitalas dils edifecis, 10'000 francs per divers studis davart la realisabludad e 25'000 francs per il project da construcziun / publicaziun dalla casa da habitar Mieзвitg 15 a Luven.

Uorden e segirtad publica, defensiun

Investiziuns per ils pumpiers

Las pagas (sold) dils pumpiers ein vegnidas alzadas per 20'000 francs cumparegliau cun il preventiv 2023. Las investiziuns per apparats e maschinas ein era vegnidas augmentadas.

Part dil gudogn digl uffeci dil register funsil

La part dil gudogn digl uffeci dil register funsil ha stuiu vegnir reducida el budget 2024 da 130'000 francs sin 60'000 francs. (Argumentaziun: era ellas vischnauncas vischinas van las midadas da maun anavos, l'offerta d'immobilias sesminuescha ed ils augments dils tscheins sefan valer).

Formaziun

Las expensas nettas per la formaziun s'augmentan per 161'300 francs cumparegliau cun il preventiv 2023.

Ils motivs principals ein:

- il diember total da scolaras e scolars s'augmenta sin 519
- la scola planisescha da cumprar la software CMI Schule
- dapli expensas per il survetsch da pedagogia curativa
- dapli expensas nettas per la tgira d'affons duront il gi
- dapli expensas per las scolas specialas

Las expensas dallas pagas per igl onn 2024 ein vegnidas actualisadas a basa dallas pagas definitivas digl uost 2023. Igl augment dallas pagas da 2.0 % pervia dalla carischia ei medemamein risguardaus.

Cultura, sport e temps liber

Contribuziuns alla biblioteca communal

Il preventiv 2024 dalla biblioteca ei vegnius elavuraus ensemens cun las personas responsablas per la biblioteca. Las expensas muntan a 140'000 francs e las entradas a 40'000 francs.

Cultura

Igl onn 2024 prevesa il budget ina summa da 20'000 francs per realisar ina broschura d'informaziun online.

Sport

Il preventiv 2024 prevesa contribuziuns da promozion da 15'000 francs a Giuventetgna e sport e contribuziuns da 21'500 francs per occurrenzas e projects da sport.

Bogn aviert

Sebasond sin ils recavs digl onn current e sin las cefras dils davos onns, han ins saviu augmentar il preventiv per las entradas dall'ustria e las taxas d'entrada. Per la scolaziun ed il perfecziunament ein mo las scolaziuns necessarias budgetadas. Ils cuosts d'energia han stuiu veginr augmentai per 30'000 francs sin fundament dallas cefras 2023.

Temps liber

Las expensas totalas budgetadas corrispundan al quen annual 2022.

Sanadad

Contribuziun al spital

Sco gia menziunau ell'introducziun sto la contribuziun al Spital regiunal Surselva SA veginr augmentada sin 1'260'698.95 francs. Ina cumpart da 50 % dils deficits budgetai pils onns 2023 e 2024 veginr cudischada gia igl onn 2023, 50 % igl onn 2024.

Contribuziun allas casas da vegls e da tgira

La contribuziun annuala sto veginr augmentada per 370'000 francs sin totalmein 1'400'000 francs pervia d'in augment dils cuosts, surtut dils cuosts da pagas, d'energia e da nutriment, pervia d'in pli grond diember da cussendentas e cussadents cun in scalem da tgira tendenzialmein pli aults, perquei che las entradas ellas casas da vegls e da tgira succedan savens en ina vegliadetgna avanzada.

Contribuziun alla Spitex Foppa

Il preventiv 2024 dalla Spitex Foppa ei avon maun. La cumpart da 410'000 francs corrispunda alla quota dalla vischnaunca dad Ilanz/Glion. Il preventiv per igl onn 2024 ei veginus presentaus alla vischnaunca a caschun d'ina sesida da budget extraordinaria ils 26 d'october 2023.

Segirtad sociala

Protecziun della giuventetgna

3'500 francs ein budgetai per las sesidas dalla cumissiun da giuventetgna e 10'000 francs per occurrenzas incl. la fiasta per giuvnas burgheis e giuvens burgheis.

Agid economic

Actualmein san ins buca constatar in augment el sectur digl agid economic. Ei sa denton adina capitar che quel s'augmenta a moda significanta sin fundament dalla situazion economica.

Traffic

Vias communalas

Il budget total per las vias communalas corrispunda a quel digl onn 2023.

Luvratori communal

Sin il conto 6190.3111.00 han ins budgetau 50'000 francs per cumprar in vehichel niev per il menader dils survetschs tecnics.

Protecziun digl ambient e planificaziun dil territori

Manteniment dils conducts d'ovra dallas sereneras

El conto 7201.3143.01, manteniment dils conducts d'ovra dallas sereneras, ein budgetai diversas lavurs per mantener il sistem da controlla dils process incl. provediment cun current d'urgenza, en total cumpeglian quellas rodund 93'600 francs.

Allontanament d'auas piarsas (menaschi communal)

Sin il conto 7201.3144.00, manteniment da construcziuns aultas, han ins budgetau per las sereneras da Pigniu, Duvin, Riein, Pitasch e l'ovra da pumpadi Isla ina contribuziun per installar indrezs digitals (implorts electrics). Cun agid da quels san il survigilader dalla serenera da Rueun ni ils responsabels da pichet dallas vischnaucas participadas survigilar las singulas sereneras senza stuer serender el liug. Las mesiras da manteniment ein indispensablas per la serenera Pigniu e l'ovra da pumpadi Isla, per ch'ellas sappien silsuenter medemamein vegnir colligiadas cun il sistem da controlla. Ellas sereneras da Duvin, Pitasch e Riein fuss ei pusseivel d'installar ils indrezs pér igl onn 2025. Per motivs d'efficienza sa ei denton esser raschuneivel da renovar tut ils sistems da controlla igl onn 2024.

Santeris

Il preventiv per il manteniment general dils santeris ha saviu vegnir reducius sin 40'000 francs.

Planificaziun dil territori

Ils survetschs da tiarzs ein vegni risguardai el medem rom sco el budget 2023.

Economia publica

Meglieraziuns structuralas

Ils cuosts nets per las meglieraziuns structuralas semovan sin il medem nivel sco quels digl onn 2022.

Economia forestala

Ell'economia forestala prevesa il budget 2024 in menaschi che cuviera ils cuosts. Il preventiv quenta cun in pign resultat positiv da 24'300 francs.

Electricitat

Sco gia menziunau ell'introducziun eis ei ordvart difficil da budgetar ils recavs dalla vendita d'energia (energia da participaziun e da concessiun). Quei ha da far cun il fatg che la producziun d'energia ei stada fetg instabla ils davos onns.

Finanzas e taglias

Recavs fiscals en general

Ils recavs dils differents tips da taglia san variar fetg. Per il preventiv ein ils recavs totals prognosticai decisivs. Quels importan 14'875'000 francs ed ein aschia ella media dils buns onns fiscales 2018 tochen 2020 ni levamein pli aults che budgetai 2023. La forza fiscala per habitonta e habitont ei cun ina summa da 2'942 francs pli bassa ch'ils buns onns fiscales 2018, 2020 e 2022. La pli gronda midada pertucca las taglias sin la midada da maun ch'ein cun 550'000 francs aunc mai vegnidias budgetadas cun ina summa aschi bassa dapi la fusiun da vischnaucas.

Da 2024 tochen 2026 vegn igl Uffeci per la stimaziun d'immobiliaris a valetar da niev tut las immobiliaris. Ils cuosts che la vischnaunca dad Ilanz/Glion ha da pagar a quel per sias lavurs igl onn 2024 ein risguardai cun 70'000 francs el conto 1400.3130.00.

[**Entradas fiscalas da persunas naturalas e giuridicas**](#)

Grazia al svilup positiv dalla populaziun e dall'economia e grazia all'occupaziun cumpleina igl onn 2023 han las entradas fiscales dallas persunas naturalas saviu vegnir budgetadas a moda levamein optimistica igl onn 2024. Nus havein aschia risguardau la recumandaziun gia menziunada dils Uffecis da taglia Grischuns.

Il medem vala per las persunas giuridicas. La gronda part dallas entradas fiscales previstas per igl onn 2024 sebasa sin ils resultats da fatschenta 2022.

[**Ulivaziun da finanzas e da grevezias**](#)

Las cefras detagliadas dall'ulivaziun da finanzas e da grevezias per igl onn 2024 ein sco gia menziunau legreivlas ed importan 3'319'280 francs.

[**Parts dil recav**](#)

Il recav net total dalla funcziun 8710, electricitat, ha stuiu vegnir reducius per 195'000 francs cumparegliau cun il preventiv 2023. Quei ha da far cun la producziun incerta e cun ils prezis che vegnan schazegai pli bass igl onn 2024.

Explicaziuns arisguard il preventiv per il quen d'investiziun 2024

Il preventiv per il quen d'investiziun 2024 quenta cun investiziuns bruttas da CHF 10'420'500.00. Las entradas d'investiziun importan CHF 4'121'000.00. Da quei seresultan investiziuns nettas da CHF 6'299'500.00.

Per crear transparenza concernent il stadi d'approbaziun dils singuls projects vegnan quels attribui ad ina dallas suandontas quater categorias:

1. Il credit d'impegn ei gia vegnius approbaus digl organ communal responsabel (anteriuras radunonzas communalas, parlament ni cuminanza dallas votantas e dils votants all'urna).
2. Il parlament communal approbescha il credit d'impegn ils 29-11-2023.
3. La cuminanza dallas votantas e dils votants all'urna deliberescha il credit d'impegn (> CHF 1 miu.), il parlament communal predeliberescha quel ils 29-11-2023.
4. Preorientaziun ils 29-11-2023, la damonda per il credit d'impegn vegn fatga igl onn 2024, cura ch'il project detagliau ei avon maun.

Las propostas en connex cun ils credits d'impegn tenor categoria 2 e 3 vegnan declaradas el sequent el rom d'in messadi cuort.

0290 Sanaziun energetica dalla casa communal a Schnaus

Situaziun da partenza e mesiras

L'antieriura casa communal a Schnaus ei veginida sanada ed engrondida la davosa ga igl onn 1991. Las preits ed ils mirs exteriurs dil baghetg corrispundan buca pli allas prescripcziuns legalas. La casa da treis plauns vegin nezegiada actualmein sco suonda: il plaun sut il tett ei affittaus ad ina firma da horticultura indigena che drova quel sco biro. El plaun sura sesanfla la sala communal. Quella stanza vegin era duvrada sco liug da sentupada per la populaziun da Schnaus. Las duas stanzas el plaunterren veginan duvradas per la grupperia da giug e sco stanza d'emprova da musica. El sidvest dalla parcella sesanflan ils parcadis ed ina surfatscha verda/in prau.

El rom dil gi strategic 2021 ha la suprastanza communală decidiu da schar far in studi davart la realisabladad per l'antieriura casa communală da Schnaus e la restructuraziun dil contuorn. Ella ha era decidiu da realisar in niev plaz da giug sper la casa communală, cunquei che las fracziuns da Schnaus e Strada possedan tochen uss aunc buc in tal. Cun il studi davart la realisabladad ha ella incumbensau il biro d'architectura Hörler da Duvin.

Igl onn 2022 ha la suprastanza communală schau elavurar in project preliminar per sanar il baghetg e restructurar il contuorn. Silsuenter ha ella decidiu da realisar la sanaziun en duas etappas. Perquei han ins preventivau per igl onn 2023 la summa da CHF 200'000.00 per il spazi exteriur ed il plaz da giug. Quellas lavurs veginan realisadas el decuors digl onn current.

Per igl onn proxim eis ei previu da sanar l'infrastructura energetica dalla casa communală e da cuvierer il plaz da seser cun in tettg.



fatschadas sid ed ost dalla casa communală a Schnaus (projectau)

Ils cuosts per las mesiras da sanaziun e per cuvierer il spazi exteriur cun in tettg importan CHF 450'000 e secumponan sco suonda:

- sanaziun energetica dalla casa communală CHF 400'000
 - cuvierer il plaz da seser/il spazi exteriur CHF 50'000
- CHF 450'000

Finanziaziun

Las contribuziuns dil program da promozion dil cantun Grischun (incl. Green Deal) importan CHF 50'000. L'investiziun netta da CHF 400'000 vegin amortisada duront 33 onns.

Etappas e termins

Il project vegin realisaus 2024.

0290 Indrezs fotovoltaics sin baghetgs dall'administraziun

Situaziun da partenza e mesiras

La vischnaunca dad Ilanz/Glion posseda entginas immobiliais che fussen adattadas per in indrez fotovoltaic. Ei setracta surtut da surfatschas da tetg pli grondas e d'in mir da sustegn, concretamein dils suandonts objects:

- baghetg polivalent S. Antoni, Ruschein
- luvratori communal, Ladir
- mir da sustegn Casa Sentupada, Siat
- casa communal, Pigniu

Ils baghetgs ni tetgs menziunai ein cuvretgs cun irom resp. tola da zinctitan. La cuvrida ha ina durada da veta fetg liunga e sto pia buca vegnir remplazzada avon che installlar in indrez fotovoltaic.

Cun agid d'in tool online dallas Ovras electricas da Turitg EWZ eis ei stau pusseivel d'eruir la productivitat dils indrezs. En quei connex eis ei da risguardar il suandont: il basegns d'energia annual dallas immobilias indichescha l'energia retratga effectivamein igl onn 2022. Las prestaziuns annualas en kWh perencunter ein valurs directivas. Ils tetgs dil complex da scola da Glion ein buca vegni risguardai, perquei ch'igl ei previu d'elavurar in masterplan per quel.

baghetg polivalent S. Antoni, Ruschein (construius 1985)



basegns d'energia (2022):	35'669 kWh*
prestaziun annuala:	42'959 kWh * 0.12 CHF
indrez solar:	46.61kWp
cuosts digl indrez:	CHF 103'975.00
indemnisaziun unica:	CHF 16'983.00
investiziuns nettas:	CHF 86'992.00

luvratori, Ladir (construius 1995)



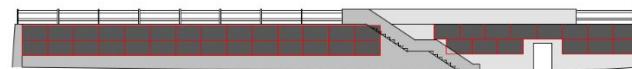
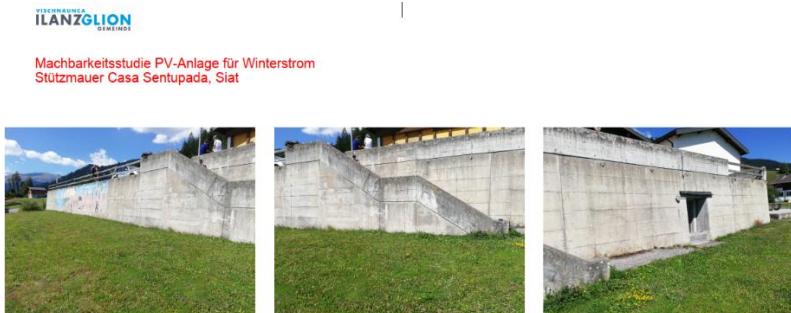
basegns d'energia (2022):	14'764 kWh
prestaziun annuala:	18'461 kWh
indrez solar:	16.98kWp
cuosts digl indrez:	CHF 48'405.00
indemnisaziun unica:	CHF 6'794.00
investiziuns nettas:	CHF 41'611.00

Casa communal, Pigniu (construida 1999)



basegns d'energia (2022):	10'794 kWh
prestaziun annuala:	11'267 kWh
indrez solar:	10.66 kWp
cuosts digl indrez:	CHF 36'795.00
indemnisaziun unica:	CHF 4'266.00
investiziuns nettas:	CHF 32'529.00

mir da sustegn Casa Sentupada, Siat (construius 1968)



Ansicht Stützmauer 1/125 (Moduleneinteilung als Vorschlag)

basegns d'energia (2022):	- kWh
prestaziun annuala:	13'315 kWh
indrez solar:	15.96 kWp
cuosts digl indrez:	CHF 40'432.00
indemnisaziun unica:	CHF 15'990.00
investiziuns nettas:	CHF 24'441.00

remarcas: offerta Solpic / Il project sa vegnir realisaus immediat.
electricitad producida igl unviern + 100% Green Deal

Ils cuosts per montar ils quater indrezs fotovoltaics importan CHF 250'000.00 (incl. TPV ed expensas nunprevedidas).

Finanziaziun

contribuziuns sco indemnisiun unica CHF 44'000.00

Etappas e termins

Il project a Siat vegn realisaus 2024, ils auters 2025.

2170 Remplazzar il scaldament dalla Casa Sentupada, Siat

Situaziun da partenza

La Casa Sentupada a Siat, l'antieriura casa da scola dalla fraciun da Siat, ei vegnida construida igl onn 1968. Il baghetg ei vegnius nezegiaus sco casa da scola resp. casa communal tochen che quella ei vegnida serrada. Ellas localitads vitas han ins endrizzau igl onn 2008 la Casa Sentupada. Quei ei ina casa per camps che sa vegnir affittada per singuls gis ni per singulas jamnas. Ella ha plaz per max. 30 hospes. Ensemen cun la halla da gimnastica ei quei ina purschida fetg dumandada e la casa ei bein occupada. Ultra dallas localitads per camps dispona la casa el plaun sura aunc d'ina habitaziun affittada sur onn.

Il scaldament

Il scaldament ei vegnius sanaus la davosa ga igl onn 1991.

Actualmein vegn la casa scaldada cun ina pumpa da scaldar che secumpona da dus cumpressurs cun sondas geotermicas e cun in pign scaldament d'ielie che savess vegnir colligiaus cun quella en cass da basegns. Cun 32 onns ha la pumpa da scaldar surpassau il temps da sia funcziunabludad. Igli ei adina pli grev da survegnir tocs da reserva.



pumpa da scaldar existenta



scaldament d'ielie existent

Ils sclariments d'in planisader professiunal han mussau ch'igl ei urgentamein necessari da remplazzar il scaldament. Pervia dalla vegliadetgna da sias cumpontentas savess el da tut temps haver in defect serius. Las duas pumpas da scaldar existentes vegnissen remplazzadas cun duas pumpas da scaldar cun aua da sal/aea en cascada. Il scaldament d'ielie duvrass ei buca pli. La sanaziun cumpigliass damai las suandardas mesiras:

- far novas perfuraziuns per las sondas geotermicas (en total 600 m)
- installar in tumbin da distribuziun per las sondas geotermicas
- remplazzar 4 x ils distributurs dallas sondas geotermicas ed emplenir las ruosnas veglias
- installar 2 pumpas da scaldar cun aua da sal/aea
- installar 1 pumpa da scaldar cun aua da sal/aea per temperaturas aultas
- installar 1 accumulatur intermediar
- installar 1 scaldader d'aea

La proposta da remplazzar quei scaldament ei vegnida fatga gia pliras ga. Per motivs finanzials han ins denton spustau il project sin in termin nundeterminau. El fratemps ein ils cuosts per las mesiras da sanaziun s'augmentai considerablamein pervia dalla carischia. Els importan actualmein CHF 260'000.

Finanziasiun

L'investizion da CHF 260'000 vegn amortisada duront 33 onns.

Etappas e termins

Il project vegn realisaus 2024.

3420 Sanar e restructurar il plaz da giug "Tuf" a Siat

Situaziun da partenza e mesiras

Tenor il concept da plazs da giug duei il plaz da giug el territori da Tuf a Siat vegnir renovaus igl onn 2024. Il biro per architectura da cuntradas Kohler a Ragaz Bogn ei vegnius incumbensaus d'elavurar in project preliminar per restructurar e sanar il plaz da giug "Tuf". En collaboraziun cun ina gruppda lavur cun representantas e representants dalla suprastonza communal, dil parlament communal e dalla Pro Siat han ins saviu elavurar in project che s'integrescha a moda optimala ella cuntrada e satisfia a tut ils basegns dallas visitadras e dils visitaders digl areal da temps liber.

Situaziun



Ils cuosts per sanar e restructurar il plaz da giug "Tuf" importan CHF 200'000.

Finanziaziun

Igl Uffeci per la scola populara ed il sport surpren 20% dils cuosts, max. CHF 10'000.
Las investiziuns nettas da CHF 190'000 vegnan amortisadas duront 8 onps.

Etappas e termins

Il project vegn realisaus 2024.

6150 Sanar ils conducts d'ovra e la Via Quadras a Siat

Situaziun da partenza e mesiras

La Via Quadras a Siat dispona buca d'ina cuvrida dira. Cura ch'ei dat ferms urezis, vegn ina part dalla stresa d'isada lavada ora e sto vegnir renovada. Per evitar quei duei la via en in'emprema etappa vegnir cuvretga cun ina stresa da basa tochen alla cruschada dalla Via Scola Veglia. En quei connex eis ei era previu da remplazzar ella part sura dalla via il conduct per aua da beiber ed il conduct per aua da plievgia e neiv ella Gassa Cascharia.

Situaziun



Cuosts approximativs

via	(6150.5010.042)	CHF 180'000
aua da beiber	(7101.5031.018)	CHF 45'000
auas piarsas	(7201.5032.006)	<u>CHF 17'000</u>
total		CHF 242'000

Finanziaziun

Contribuziun da CHF 18'000.00 dall'Assicuranza d'edifecis dil cantun Grischun per il provediment cun aua da beiber. Las investiziuns nettas da CHF 224'000.00 vegnan amortisadas duront 40 onns.

Etappas e termins

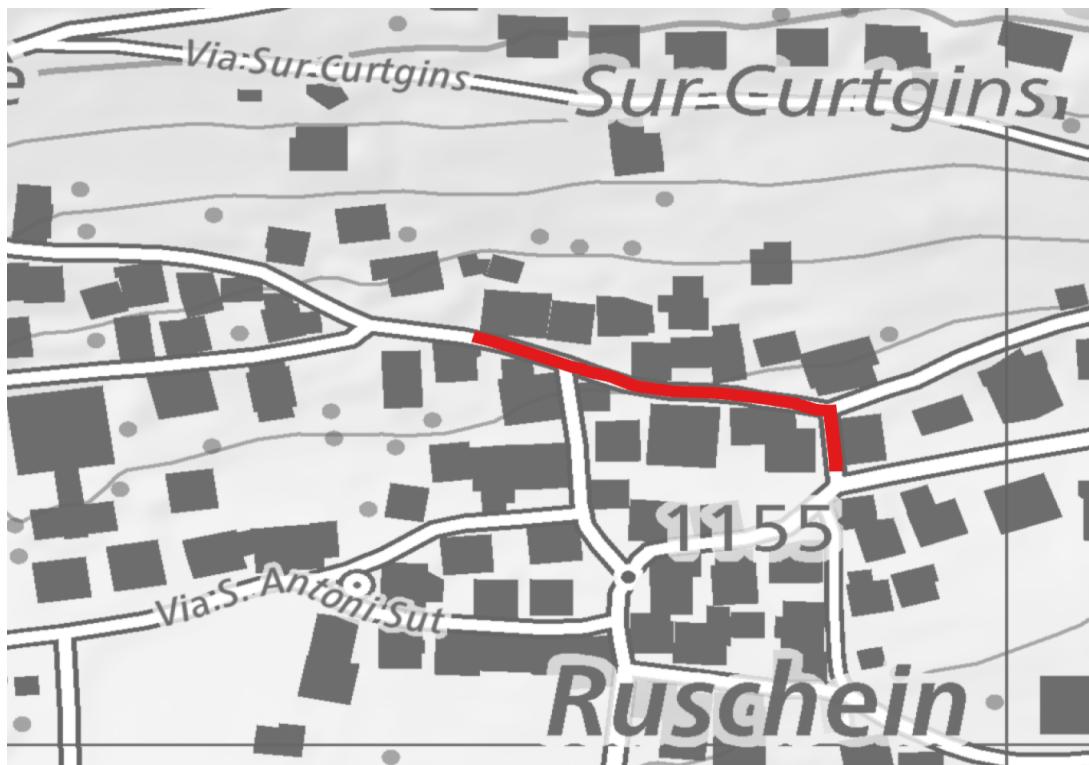
Il project vegn realisaus 2024.

6150 Sanar ils conducts d'ovra e la Via Vitg e Via Cavalè a Ruschein

Situaziun da partenza e mesiras

El vitg da Ruschein han bia conducts per aua da beiber ina vegliadetgna da varga 100 onns e ston veginir remplazzai. Era per l'aua da plievgia e da neiv che vegin tschaffada oz sur il vitg ston ins anflar ina nova sligiazun. Oz cuora quell'aua ellas canals dall'aua tschuffa cun diameters memia pigns. A media vesta duei quella problematica vegin sligliada cun construir in niev conduct per aua da plievgia e da neiv che meina sur la spunda da Curtgins, la Via Cavalè e la Via Vitg. Ils proxims onns vegin quei conduct menaus ella part sut dil vitg da Ruschein tochen tier il prefluent. Il fundament dalla via corrispunda per pauc allas normas, aschia che quel sto per gronda part buca veginir reparaus ni remplazzaus.

Situaziun



Cuosts approximativs

via	(6150.5010.042)	CHF 100'000
aua da beiber	(7101.5031.018)	CHF 60'000
auas piarsas	(7201.5032.006)	<u>CHF 20'000</u>
total		CHF 180'000

Finanziaziun

Contribuziun da CHF 10'000.00 dall'Assicuranza d'edifecis dil Grischun per il provediment cun aua da beiber. Las investiziuns nettas da CHF 170'000.00 veginan amortisadas duront 40 onns.

Etappas e termins

Il project vegin realisaus 2024.

6150 Construcziun nova dalla fermada dil bus Tuf, Siat

Situaziun da partenza e mesiras

A Siat tegn igl auto da posta amiez il vitg sper la baselgia. La via tochen el center dil vitg ei teissa ed igl unviern buc adina transibla per igl auto da posta. Per meglierar quella situaziun han ins giavischau da realisar sper il parcadi sut la ruina dil Casti da Friberg ina fermada dil bus ch'ei era gest adattada per persunas cun in impediment.

Igl ei previu d'integrar ella planisaziun 2025 in'ulteriura fermada dil bus ella part sut dil vitg.

Situaziun



Cuosts approximativs

via (conto 6150) CHF 120'000

Finanziaziun

La suprastonza communalta quenta ch'il cantun Grischun sustegni il project da construcziun cun ina tariffa da contribuziun pli aulta da circa 60%. Ils cuosts restonts da CHF 60'000 vegnan amortisai duront 40 onns.

Etappas e termins

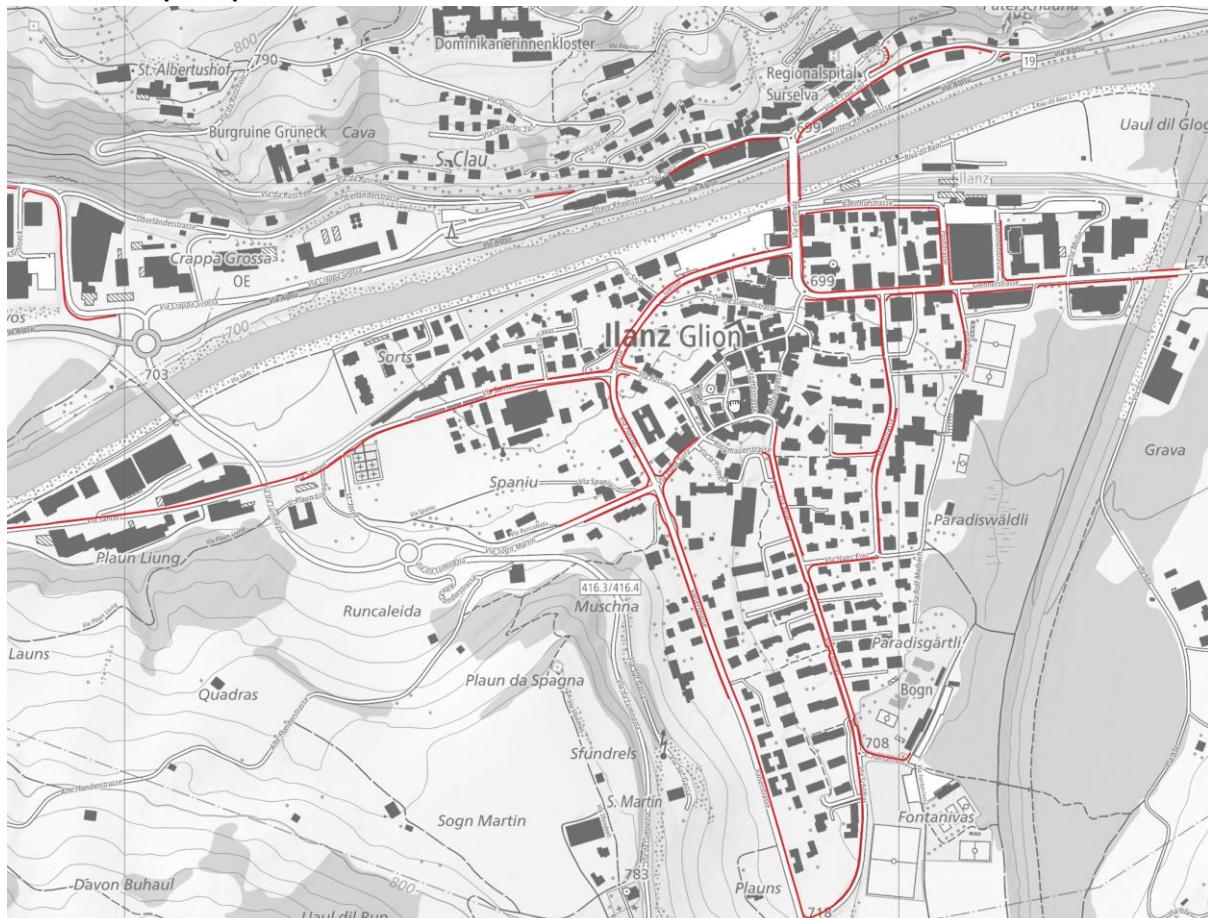
Il project vegn realisaus 2024.

6150 Sanar ils passapeis a Glion

Situaziun da partenza e mesiras

La vischernaunca dad Ilanz/Glion ei responsabla per il manteniment d'ina reit da passapeis da ver 7.5 km. La gronda part da quels sesanfla el territori dil marcou da Glion. Entgins tschancuns alla Via da Val ni alla Via Sogn Martin ein en in schliet stadi e ston vegnir sanai. Cun la summa d'investiziun da CHF 80'000 eis ei previu da sanar ina part ch'eis aunc da determinar.

Situaziun da passapeis el marcou da Glion



Cuosts approximativs

sanar ils passapeis

CHF 80'000

Finanziaziun

Negins mieds finanzials da tiarzs. Las investiziuns da CHF 80'000.00 vegnan amortisadas duront 40 onns.

Etappas e termins

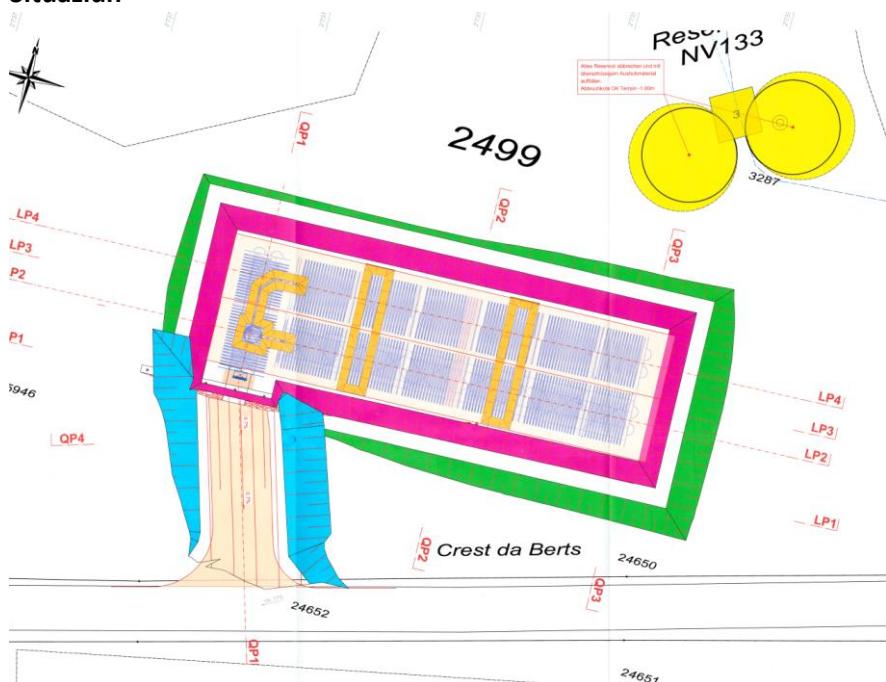
Il project vegn realisaus 2024.

7101 Renovar il provediment cun aua a Castrisch

Situaziun da partenza e mesiras

Il reservuar da Castrisch ei vegnius baghegiaus 1920. Parts da quel ein vegnidas sanadas ils onns 1994 e 2007. La reserva d'aua da stizzar fiug sto vegnir engrondida per silmeins 50 m³. Engrondir il reservuar existent ei difficil e savess esser cumpigliau cun gronds cuosts. Ultra da quei eis ei necessari da remplazzar la casa da menaschi, perquei che la substanzia architectonica ha gronds donns, las armaturas ston vegnir remplazzadas ed il local existent ei buca gronds avunda per renovar el a moda adequata. Igl onn 2023 han ins elavurau il project da construcziun e lantschau la procedura per la lubientscha da baghegiar.

Situaziun



Cuosts approximativs

lavurs preliminaras	CHF 3'000
lavurs d'impressari	CHF 200'000
installaziuns sanitarias	CHF 30'000
lavurs electricas	CHF 15'000
recipient da material sintetic	CHF 600'000
indrezs e regladers	CHF 110'000
ulteriuras lavurs	CHF 20'000
planisaziun, project, direcziun da construcziun	CHF 80'000
caussas nunprevedidas	CHF 100'000
<u>taglia sin plivaleta</u>	CHF 92'000
total	CHF 1'250'000

Finanziaziun

Contribuziuns dalla Confederaziun e dil cantun Grischun da totalmein CHF 400'000. Las investiziuns nettas da CHF 850'000 vegnan amortisadas duront 40 onns.

7101 Remplazzar ils conducts d'aua da differentas vias

Situaziun da partenza e mesiras

El rom dallas suandontas mesiras da sanar las vias vegnan era ils conducts per aua da beiber remplazzai:

Siat, Via Quadras, nr. 14a (6150.5010.014)	CHF 45'000
Ruschein, Via Vitg ost, nr. 101, nr. 107, Ruschein (6150.5010.042)	CHF 60'000
Glion, Via Santeri (6150.5010.032)	<u>CHF 12'500</u>
total	CHF 117'500

Cuosts approximativs

ovra hidraulica (conto 7101)	CHF 117'500
./. contribuziuns dall'Assicuranza d'edifecis dil Grischun	<u>CHF -11'750</u>
investiziun netta	CHF 105'750

Finanziaziun

Las investiziuns nettas da CHF 105'750 vegnan amortisadas duront 40 onns.

7101 Remplazzar ils conducts d'aua da tut las fracziuns

Situaziun da partenza e mesiras

A Ruschein han ins elavurau in concept per sanar ils conducts d'ovra. Numerus conducts per aua da beiber han contonschii la fin da lur durada da veta e ston vegnir remplazzai. A Sur Curtgins eis ei previu da remplazzar en connex cun il niev conduct per aua da plievgia e neiv era il vegl conduct per aua da beiber. Ils cuosts importan CHF 100'000.

El rom da projects da baghegiar da tiarzs ni era dalla vischnaunca eis ei adina puspei necessari da remplazzar conducts existents. Ins quenta cun cuosts approximativs da CHF 75'000 per questas mesiras substitutivas.

Cuosts approximativs

ovra hidraulica (conto 7101)	CHF 175'000
./. contribuziuns dall'Assicuranza d'edifecis dil Grischun	<u>CHF -17'500</u>
investiziuns nettas	CHF 157'500

Finanziaziun

Las investiziuns nettas da CHF 157'500 vegnan amortisadas duront 40 onns.

7201 Mesiras el rom dil plan general d'allontanament d'aua

Situaziun da partenza e mesiras

Sebasond sin la legislaziun davart la protecziun dallas auas han ins elavurau plans generals d'allontament d'aua per tut las fracciuns. Ils projects vegnan realisai tenor las directivas digl Uffeci per la natira ed igl ambient dil cantun Grischun. Sin fundament dallas examinaziuns fatgas decretescha quel mesiras che ston vegnir realisadas tochen alla proxima revisiun.

Per igl onn 2024 eis ei planisau da realisar las suandontas mesiras:

Fracziun da Glion:

Sanar ils conducts agl intern el quartier Lutta ed el center dil marcau e sanar il conduct per auas piarsas el territori da Curtgin a Strada cun agid d'in roboter.

Fracziun da Ladir:

Sanar ils conducts agl intern ella Via Stretga e remplazzar il conduct a Vanaus e Malès.

Fracziun da Luven:

Realisar novs conducts per auas piarsas a Padrus, La Gliet, Sogn Flurins e Sutvi.

Fracziun da Ruschein:

Realisar in niev conduct per aua da plievgia e da neiv el territori da Sur Curtgins a Ruschein.

Cuosts approximativs

allontanament d'auas piarsas (conto 7201)	CHF 605'000
---	-------------

Finanziaziun

Las investiziuns nettas da CHF 605'000 vegnan amortisadas duront 40 onns.

7201 Sanar las vias, part auas piarsas

Situaziun da partenza e mesiras

El rom dallas suandontas mesiras per sanar las vias vegnan era ils conducts per auas piarsas remplazzai:

Siat, Via Quadras, nr. 14a (6150.5010.014)	CHF 17'000
Ruschein, Via Vitg ost, nr. 101, nr. 107, Ruschein (6150.5010.042)	CHF 20'000
Glion, Via S. Clau Sura (6150.5010.021)	<u>CHF 18'000</u>
total	CHF 55'000

Cuosts approximativs

allontanament d'auas piarsas (conto 7201) CHF 55'000

Finanziaziun

Las investiziuns nettas da CHF 55'000 vegnan amortisadas duront 40 onns.

7900 Planificaziun dil territori/planisaziuns localas

Situaziun da partenza e finamira

La vischernaunca dad Ilanz/Glion ha terminau la stad 2021 las lavurs en connex cun il model directiv dil territori communal (MDTC, fasa V dalla revisiun dalla planisaziun locala). Igl october 2021 ha la Regenza finalmein approbau la revisiun totala della planisaziun locala (harmonisaziun, fasa IV). Siluenter ha la vischernaunca lantschau la fasa VI dalla revisiun totala. En quella davosa fasa dalla revisiun dalla planisaziun locala va ei surtut per redimensiunar e regruppar las zonas da baghegiar, sco era per realisar las finamiras dil MDTC.

Per preparar questa revisiun ha la vischernaunca installau ina gruppera directiva. Sia cumposiziun ei semidada levamein suenter l'occupaziun nova dil presidi communal:

- Marcus Beer, president communal
- Martin Capeder, commember dalla suprastanza communal
- Andreas Pfister, menader dalla planisaziun e construcziun
- Jonas Grubenmann, planisader dil territori STW AG
- Duri Pally, advocat

Il project da reveder la planisaziun locala inclusiv propostas per las dezonaziuns ha la suprastanza communal deliberau igl atun 2022 ed approbau per mauns digl Uffeci per il svilup dil territori dil Grischun che vegn a preexaminar quel. Il project ha ella inoltrau il december 2022. Tenor informaziun digl uffeci cantunal cuoza la preexaminaziun silmeins tochen la fin digl onn 2023.

Sper la revisiun totala della planisaziun locala ei aunc in'ulteriura procedura dalla planisaziun dil territori en elavuraziun, numnadamein la planisaziun da quartier per igl areal Spaniu a Glion. 2024 savess ei dar aunc revisiuns parzialas pli pintgas dalla planisaziun locala en connex cun divers projects.

Plan da termins revisiun totala della planisaziun locala, fasa VI

elavuraziun dalla revisiun parziale	tochen la fin 2022
preexaminaziun dalla revisiun parziale entras igl ARE	tochen la fin 2023
reelavuraziun dalla revisiun parziale	Q1/Q2 2024
exposiziun da cooperaziun (30 gis)	Q3 2024
deliberaziun el parlament	tochen la fin 2024
votaziun all'urna	emprem semester 2025
approbaziun entras la Regenza	tochen la fin 2026

Cuots dalla planificaziun dil territori

revisiun totala della planisaziun locala (fasa VI)	150'000.00
plan da quartier Spaniu Glion	30'000.00
diversas revisiuns parzialas dalla planisaziun locala	20'000.00
total 2023	CHF 200'000.00

Finanziaziun

contribuziun da tiarzs per il plan da quartier	CHF 30'000.00
finanziaziun entras la vischernaunca (mieds generals)	CHF 170'000.00

8200 Projects PRA vias d'uaul 2024

Situaziun da partenza e finamira

Pervia dall'aura dat ei mintg'onn donns vid las vias d'uaul. La reparaziun da quels donns vegn resumada el quen d'investiziun sut il tetel PRA 2024 (project collectiv renovaziun ed avertura). La finamira da quei PRA ei da restabilir la funcziun ed il diever sco era la segirtad da carrar. En singuls cass sto era l'erosiun vegnir frenada ed impedita. Ultra da quei eis ei necessari da seguir las scarpas. Da niev prescriva l'Ordinaziun federala davart la protecziun dallas auas che tut las vias ellas zonas da protecziun S2 stoppien vegnir construidas cun ina cuvrira cumpacta e borduras agl ur, aschia che l'aua da plievgia e da neiv sa vegnir rimmada ed allontanada ordeifer la zona protegida.

Per igl onn da budget 2024 eis ei planisau da realisar dus projects PRA:

1. Sanar la via d'uaul Ranasca Val Grep Stiafen, Pigniu

Il tschancun pertuccaus dalla bova ei vegnius segiraus el rom dall'avertura digl uaul a Pigniu cun ina dustonza da blocca da lenn cun garter da spundas. Quella sto ussa vegnir remplazzada entras ina preit cun petgas ancradas. Quella via ei necessaria per l'avertura digl uaul, mo era per carrar sin l'Alp Ranasca.

Problem

- la dustonza existenta per seguir la scarpa ademplescha buca pli sia funcziun
- il pei dalla scarpa ei ruschnaus

Finamiras dil project

- restabilir la funcziun e l'utilisabladad
- mantener la substanzia e prevegnir ad ulteriurs donns

Mesiras

- sanar la stabilisaziun dalla spunda cun ina preit cun petgas ancradas
- construir ina stresa da fundament e d'isada el sectur dil plazzal

Cuosts

CHF 150'000.00

(50% dils cuosts restonts sto la vischuna da Domat surprender)

2. Sanar la via d'uaul Lumein, Castrisch

La via d'uaul odierna Lumein - Fops Prau Plitscher ei vegnida construida igl onn 1997 el rom dil project integral Castrisch. Ils onns 2015 e 2020 han ins stuiu renovar el rom dil PRA divers tschancuns che ademplevan buca pli lur funcziun.

Problem

- canasters da crappa che adempleschan buca pli lur funcziun
- canasters da crappa cupitgai
- zona per la protecziun dallas auas S2

Finamiras dil project

- seguir la scarpa viers ensi
- deviar l'aua da plievgia e da neiv tenor las prescripziuns dall'ordinaziun davart la protecziun dallas auas

Mesiras

- segirar la scarpa viers ensi cun canasters da crappa
- realisar ina platta da betun
- deviar l'aua da plievgia e da neiv ordeifer la zona per la protecziun dallas auas S2

Cuosts

CHF 350'000.00

Survesta generala

sanar la via d'uaul Ranasca Val Grep Stiafen, Pigniu	CHF 150'000.00
<u>sanar la via d'uaul Lumein, Castrisch</u>	<u>CHF 350'000.00</u>
summa el quen d'investiziun 2024 PRA	CHF 500'000.00

Finanziaziun

Ins quenta cun ina tariffa da contribuziun da min. 67% resp. cun CHF 335'000.00. Las investiziuns nettas da CHF 165'000.00 vegnan amortisadas duront 40 onns.

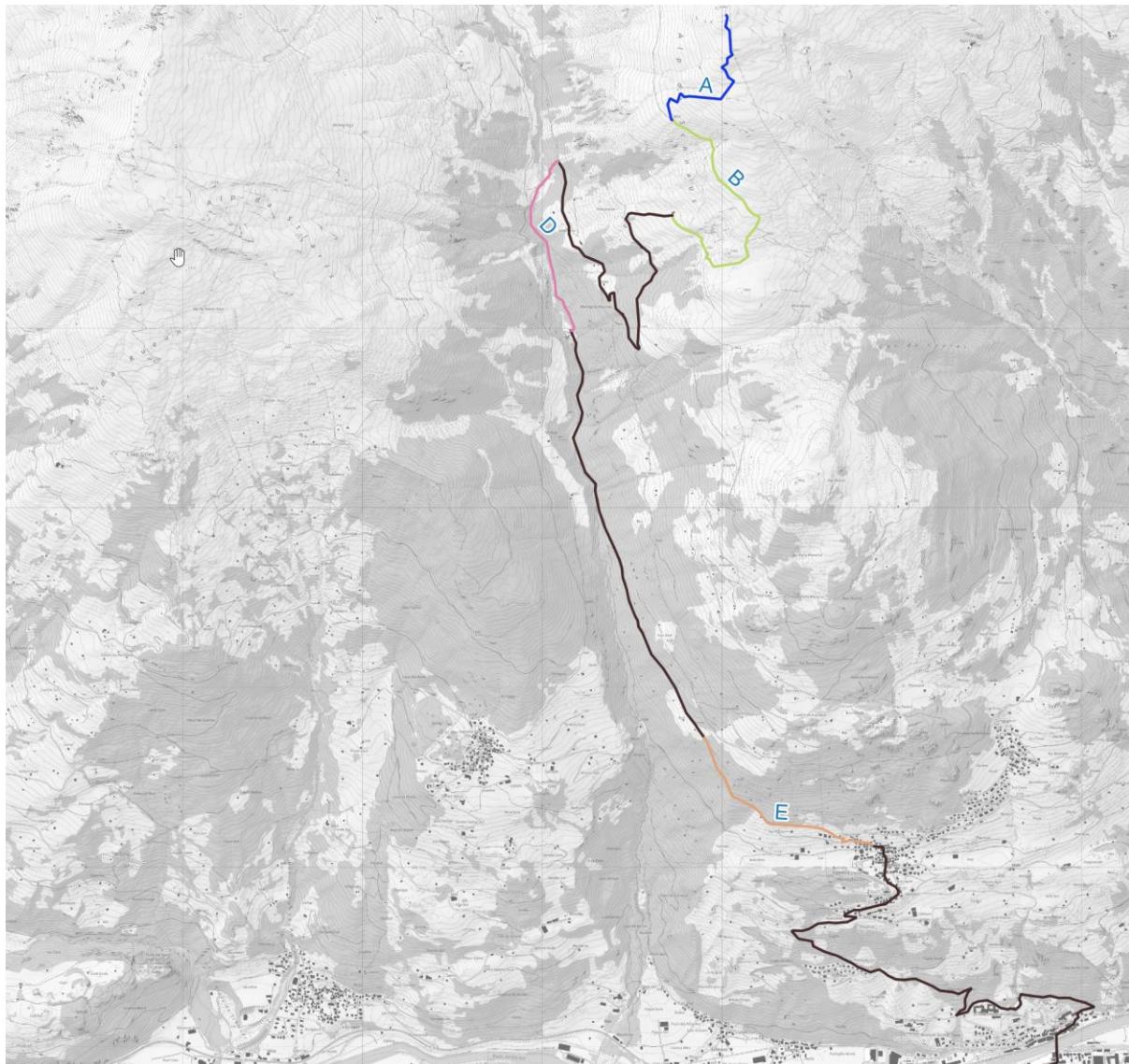
Etappas e termins

Ils projects vegnan realisai 2024.

8400 Senda da mountainbike da Crest da Tiarms a Glion

Situaziun da partenza e mesiras

La Surselva Turissem SA ei sedrizzada alla vischernaunca cun la damonda da realisar ina senda da mountainbike. En collaboraziun cun la Flims Laax Falera Management AG (FLFM) e las intepresas Allegra ha quella elavurau ina senda da mountainbike "Enduro" da Crap Sogn Gion sur il Crap Masegn e Crest da Tiarms (sut il Crap Masegn) a Glion. La finamira da quella purschida ei d'augmentar il diember da mountainbikers dad actualmein 2'000 sin 5'000 per stagiu. La nova senda da mountainbike duei purtar a Glion ina part dils hospes da Flem Laax Falera. Il punct culminont dalla nova senda da mountainbike ei la differenza d'altezia da bunamein 1'800 meters, dil Crap Masegn sin 2'469 meters sur mar tochen giu a Glion sin 700 meters sur mar. La nova senda da mountainbike colligiass aschia era la regiun da Flem Laax Falera cun la regiun da mountainbike Sursaissa Mundaun – Lumnezia. Il marcau da Glion daventass il center da questa regiun da mountainbike. Per lantschar quei project gia igl onn 2024 eis ei planisau da restructurar en in'emprema etappa las sendas da viandar sut l'Alp da Schnaus (tschancun D) e sur la fracziun da Ruschein (tschancun E).



Tschancun D

Stadi actual:

- la senda ei en in bien stadi

Mesiras:

- realisar mesiras encunter l'erosiun cun in garter da crappa ellas stortas a péz



Tschancun E

Stadi actual:

- la senda ei en general en in bien stadi, mo pauc attractiva per mountainbikers
- la senda ha ina ladezia da tochen 2.5 m

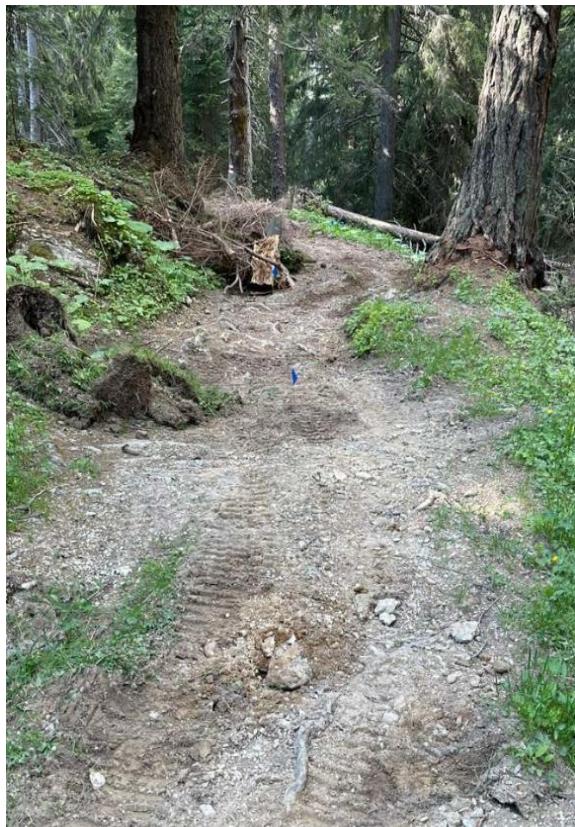
Mesiras:

- render la senda existenta pli attractiva per mountainbikers



Exempels d'in project cun ina situaziun da partenza semeglionta. Las fotografias muossan co ina senda lada ei veginida restructurada per render ella pli attractiva per mountainbikers:

avon:



sunter:



Cuosts approximativs e realisaziun 2024

restructuraziun dil tschancun D	CHF 8'000
restructuraziun dil tschancun E	CHF 17'000
mesiras en loghens che secruschan cun la via cantunala (realisadas dils luvrers communals)	<u>CHF 15'000</u>
total	CHF 40'000

Cuosts approximativs e realisaziun 2025

restructuraziun dil tschancun A	(CHF 99'000) finanziada da FLM
restructuraziun dil tschancun B	<u>CHF 55'000</u>
total onns 2024 e 2025	CHF 95'000

Finanziaziun

Il Post specialisau per il traffic buca motorisau dat ina contribuziun annuala da ca. 20% als cuosts d'investiziun. Las investiziuns nettas veginadas amortisadas duront 10 onns.

8715 Realisar ovas hidraulicas dad aua da beiber

Situaziun da partenza e mesiras

Cun reveder differentas ordinaziuns el sectur dall'energia han ins redefiniu ils instruments per promover la producziun d'electricitat ord energias regenerablas. Dapi igl 1. da schaner 2023 san era novas ovas hidraulicas pintgas sco ovas hidraulicas dad aua da beiber ni dad auas piarsas survegnir ina contribuziun d'investiziun. Cun ina contribuziun actuala dalla Confederaziun da 50% als cuosts da construcziun ein era ovas hidraulicas pintgas puspei daventadas attractivas dil pugn da vesta economic.

A basa d'ina analisa dil potenzial cun examinaziun dalla realisabladad e dalla producziun d'energia han ins dau la prioritad a treis projects.

	Luven, Sut Vitg	Glion, rundella via da sviament		Rueun, S. Antoni	
altezia da pressiun	233 m		104 m		92 m
prestaziun en media	10.6 kW		15.4 kW		7.4 kW
producziun d'energia ad onn cuosts da construcziun (excl. TPV)	93'000 kWh		135'000 kWh		59'000 kWh
contribuziun d'investiziun Conf.	CHF 223'000	CHF 239'000.00	CHF 211'000.00		
cuosts da producziun	rp 5.8/kWh		rp 4.3/kWh		rp 9.0/kWh
rendita ad onn	CHF 2'511		CHF 5'670		-CHF 300

Quellas treis ovas hidraulicas dad aua da beiber producessen ensemble ver 287'000 kWh ad onn, quei corrispunda al consum d'energia (electritad generala) da varga 80 casadas. La vendita sa succeder sur la Repower che paga actualmein in'indemnisaziun da rp. 8.5/kWh ni sur auters partenaris che pagan in prezi pli ault, mo tut en tut pli volatil.

Cuosts approximativs

ovra Luven	CHF 223'000
ovra Glion	CHF 239'000
<u>ovra Rueun</u>	<u>CHF 211'000</u>
total (excl. TPV)	CHF 673'000 (excl. TPV)
total arrundau si (incl. TPV)	CHF 730'000

Finanziaziun

La contribuziun federala importa 50% dils cuosts d'investiziun (excl. TPV), pia CHF 365'000.00.

Etappas

Igl onn 2024 eis ei previu da realisar l'ovra hidraulica dad aua da beiber a Glion, rundella dalla via da sviament, per la summa da CHF 239'000. Las ulteriuras ovas hidraulicas duein vegnir realisadas 2025 ed ils onns suandonts.

Proposta

Sin fundament dallas explicaziuns precedentes fa la suprastonza communala las suandontas propostas al parlament communal:

- approbar il preventiv per il **quen da gudogn e sperdita 2024**;
- approbar il credit d'impegn da CHF 450'000.00 per la sanaziun energetica dalla casa communal a Schnaus;
- approbar il credit d'impegn da CHF 250'000.00 per montar quater indrezs fotovoltaics: baghetg polivalent S. Antoni, Ruschein, luvratori communal Ladir, casa communal Pigniu, mir da sustegn Casa Sentupada, Siat;
- approbar il credit d'impegn da CHF 260'000.00 per remplazzar il scaldament ella Casa Sentupada, Siat;
- approbar il credit d'impegn da CHF 200'000.00 per sanar e restructurar il plaz da giug "Tuf", Siat;
- approbar il credit d'impegn da CHF 242'000.00 per sanar ils conducts d'ovra e la Via Quadras, Siat;
- approbar il credit d'impegn da CHF 180'000.00 per sanar ils conducts d'ovra e la Via Vitg e Via Cavalè, Ruschein;
- approbar il credit d'impegn da CHF 120'000.00 per la nova fermada da bus Tuf, Siat;
- approbar il credit d'impegn da CHF 80'000.00 per sanar ils passapeis, Glion;
- approbar il project da remplazzar ils conducts d'aua ellas vias per totalmein CHF 117'500.00;
- approbar il project da remplazzar ils conducts d'aua en tut las fracciuns per totalmein CHF 175'000.00;
- approbar il credit d'impegn da CHF 605'000.00 per las mesiras tenor la disposiziun dil plan general d'allontanament d'aua;
- approbar il credit d'impegn da CHF 55'000.00 per sanar las vias, part auas piarsas;
- approbar il credit d'impegn en connex cun la planificaziun dil territori / planisaziuns localas da CHF 200'000.00
- approbar il credit d'impegn da CHF 500'000.00 per projects PRA vias d'uaul 2023;
- approbar il credit d'impegn da CHF 95'000.00 per realisar la senda da mountainbike da Crest da Tiarms a Glion;
- approbar il credit d'impegn da CHF 730'000.00 per realisar ovras hidraulicas dad aua da beiber a Luven, Glion e Rueun;